

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 4Csp/195/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617206171
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Marián Mokoš
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4617206171.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Mariánom Mokošom v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovanému: F. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/X, XXX XX Y., adresa na doručovanie K. 13X/XX, XXX XX J., o zaplatenie 19.868,70 eura, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 18.915,18 eura v splátkach po 120 eur mesačne s účinnosťou od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok.

Vo zvyšku súd žalobu zamieta.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 90%, o výške ktorých rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1./ Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 19.868,70 eura z dôvodu, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. 0045346 5 07 bola so žalovaným a F.. O. G. uzatvorená zmluva o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere zo dňa 15.04.2011, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý mimoriadny medziúver č. 0045346 2 08 vo výške 19.500 eur, pričom žalovaný sa ručiteľským vyhlásením zaviazal splniť dlh žalobcovi za dlžníka ak ho tento nesplní sám a dlžník porušil dohodnuté zmluvné podmienky, keďže sa dostal do omeškania so splácaním splátok úveru, v dôsledku čoho došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru dňom 26.10.2015. K uvedenému dňu nasporené prostriedky na konte sporenia vo výške 1.223,81 eura boli zúčtované s kontom medziúveru a z toho dôvodu v tom čase bola výška žalobcovej pohľadávky 19.185,18 eura. Na majetok dlžníka bol vyhlásený konkurz a pohľadávka žalobcu od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti bola čiastočne plnená a to splátkami vo výške 250 eur dňa 26.01.2016, v sume 180 eur dňa 29.02.2016, v sume 300 eur dňa 24.10.2016 a v sume 300 eur dňa 18.04.2017, pričom tieto splátky boli započítané na istinu. Žalovaná suma 19.868,70 eura predstavuje výšku pohľadávky ku dňu 27.10.2017 a pozostáva z istiny v sume 17.246,19 eura, z nezaplatených úrokov za úver vo výške 1.475,51 eura, z nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 23,40 eura, z nezaplatených ostatných poplatkov vo výške 363,60 eura a z nezaplatených úrokov z omeškania vo výške 760 eur za obdobie od 27.10.2015 do 15.08.2016.

2./ Žalovaný vo svojom odpore proti platobnému rozkazu namietal, že dlžník sa nachádza v malom konkurze, kde správca disponuje finančnými prostriedkami ako aj ďalším majetkom dlžníka a žalobca nevyužíva svoje možnosti, ktoré má ako jeden z veriteľov v tomto konkurze. Na pojednávaní žalovaný uviedol, že je v kontakte s dlžníkom s tým, že ak mu na zaplatenie tejto pohľadávky budú určené

splátky po 120 eur, tak si od dlžníka bude vyberať uvedené peniaze, aby splátky mohol uhrádzať a preto požadoval, aby mu bolo umožnené zaplatiť dlh v splátkach po 120 eur mesačne.

3./ Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného ako aj oboznámením sa s predloženými dokladmi, z ktorých zistil, že žalobca dňa 15.04.2011 uzavrel s dlžníkom F.. O. G. a žalovaným ako ručiteľom zmluvu o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý medziúver vo výške 19.500 eur a dlžník sa zaviazal splácať splátky na účet stavebného sporenia, splácať úroky za poskytnutý medziúver a súčasne platiť poplatok za poistenie úveru. Úroková sadzba medziúveru bola fixná na dobu 5 rokov vo výške 6,59% ročne a RPMN predstavovala 7,51%. Keďže dlžník úver riadne a včas neplatil, tak žalobca mu listom zo dňa 26.10.2015 oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti celého úveru k uvedenému dňu a zároveň ho vyzval na vrátenie celej dlžnej sumy vrátane príslušenstva, ktorá ku dňu 26.10.2015 predstavovala 19.185,18 eura. Uvedené oznámenie bolo písomne doručené dlžníkovi a zároveň bolo dané písomne na vedomie aj žalovanému ako ručiteľovi. Na základe výzvy dlžník zaplatil iba časť pohľadávky a to splátkami dňa 26.01.2016 vo výške 250 eur, dňa 29.02.2016 vo výške 180 eur a po vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka boli zaplatené ďalšie dve splátky po 300 eur v dňoch 24.10.2016 a 18.04.2017. Z toho dôvodu si žalobca uplatnil žalobou na súde voči žalovanému ako ručiteľovi pohľadávku vo výške 19.868,70 eura, čo predstavuje výšku pohľadávky ku dňu 27.10.2017 a táto pozostáva z istiny vo výške 17.246,19 eura, z nezaplatených úrokov za úver vo výške 1.475,51 eura (uvedená suma pozostáva z nezaplatených úrokov do 26.10.2015 vo výške 521,99 eura a z nezaplatených úrokov spolu vo výške 953,52 eura za obdobie od 27.10.2015 do 15.08.2016), z nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 23,40 eura, z nezaplatených ostatných poplatkov vo výške 363,60 eura a z nezaplatených úrokov z omeškania vo výške 760 eur za obdobie od 27.10.2015 do 15.08.2016.

4./ Uznesením Okresného súdu Trenčín sp.zn. 38K/37/2016 zo dňa 09.08.2016 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka F.. O. G., pričom žalobca si voči dlžníkovi v konkurznom konaní uplatnil svoju pohľadávku z titulu zmluvy o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere vo výške 20.468,70 eura a o tejto rozhodoval OS Trenčín rozsudkom sp.zn. 37Cbi/34/2016 - 61 zo dňa 14.09.2017 tak, že určil, že žalobca je veriteľom inej, vymáhateľnej pohľadávky proti úpadcovi vo výške 20.168,70 eura z titulu zmluvy o medziúvere a stavebnom spotrebiteľskom úvere zo dňa 25.08.2011 prihlásenej do konkurzného konania na majetok úpadcu Ing. Daniela Brezoňáka, avšak uvedené rozhodnutie v dôsledku odvolania sa nestalo právoplatným a preto s poukazom na uvedené prebiehajúce súdne konanie tunajší súd uznesením sp.zn. 4Csp/195/2017 - 83 zo dňa 21.03.2018 prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na OS Trenčín pod sp.zn. 37Cbi/34/2016. V dôsledku odvolania žalobcu Krajský súd v Nitre uznesením sp.zn. 5Co/147/2018 - 98 zo dňa 30.05.2018 zmenil napadnuté uznesenie tunajšieho súdu tak, že návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol a v odôvodnení tohto rozhodnutia okrem iného poukázal na ustanovenie § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka týkajúce sa povinnosti ručiteľa splniť dlh ako aj ustanovenie § 27 zákona č. 7/2005 Z.z., podľa ktorého môže byť pohľadávka prihlásená do konkurzu splnená aj inak, než z majetku podliehajúceho konkurzu, teda aj osobami odlišnými od úpadcu, ktoré sú za záväzok spoločne alebo akcesoricky s úpadcom zodpovedné. Z toho dôvodu nie je možné brať zreteľ ako na dôvod prerušenia konania očakávania súdu o možnom resp. predpokladanom uspokojení pohľadávky žalobcu uplatnenej v konkurznom konaní zo strany úpadcu.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia, upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa ods.3 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ods.4 spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 546 Občianskeho zákonníka, dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

Podľa § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nespĺnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval.

Podľa ods. 2 ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník.

Podľa § 550 OZ, ručiteľ, ktorý dlh splnil, je oprávnený požadovať od dlžníka náhradu za plnenie poskytnuté veriteľovi.

5./ Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žalobca na zaplatenie sumy 19.868,70 eura je podaná dôvodne, i keď nie v celom rozsahu, nakoľko dlžníkovi Ing. O. G. bol na základe uzavretej zmluvy poskytnutý medziúver a stavebný spotrebiteľský úver vo výške 19.500 eur, pričom tento sa zaviazal splácať spolu so splátkami stavebného sporenia, avšak dohodnuté podmienky nedodrжал a preto došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru dňom 26.10.2015. Žalovaný je ručiteľom na pohľadávke žalobcu a teda je zaviazaný uspokojiť pohľadávku ak ju neuspokojí dlžník. Zmluva o medziúvere a stavebnom spotrebiteľskom úvere bola síce uzavretá podľa Obchodného zákonníka, avšak s poukazom na ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z uvedeného dôvodu súd nárok žalobcu posudzoval s poukazom na ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže zmluva o medziúvere a stavebnom spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou. V uvedenej zmluve žalovaný ako ručiteľ písomným vyhlásením zobral na seba voči žalobcovi ako veriteľovi povinnosť, že jeho pohľadávku uspokojí ak ju neuspokojí dlžník Ing. G. a podľa § 548 ods. 1 OZ, ručiteľovi vzniká povinnosť splniť dlh, ak ho nespĺnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Z predložených dokladov je nesporné, že žalobca listom zo dňa 26.10.2015 oznámil dlžníkovi mimoriadnu splatnosť úveru k uvedenému dňu a zároveň ho vyzval na vrátenie celej dlžnej sumy vrátane príslušenstva spolu vo výške 19.185,18 eura a uvedenú písomnú výzvu doručil dlžníkovi a zároveň oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dal na vedomie aj žalovanému ako ručiteľovi. Keďže dlžník na základe tejto písomnej výzvy dlh v poskytnutej lehote nespĺnil, tak nastúpila povinnosť ručiteľa dlh splniť a žalobca si voči nemu uplatnil zaplatenie svojej pohľadávky súdnou cestou. Oprávnenie žalobcu na vymáhanie pohľadávky od ručiteľa vyplýva z ustanovenia § 548 ods. 1 OZ a aj z ustanovenia § 27 zákona č. 7/2005 Z.z., keďže na majetok dlžníka bol vyhlásený konkurz. Základ nároku žalobcu je teda zo zákona daný, pričom žalovaný samotnú výšku pohľadávky nerozporoval a teda s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 CSP je potrebné skutkové tvrdenia žalobcu ohľadom výšky pohľadávky, ktoré protistrana výslovne nepoprela považovať za nesporné. Pri rozhodovaní o nároku žalobcu však súd zistil, že tento si v rámci uplatnenej pohľadávky vyčísliť aj úroky za úver vo výške 1.475,51 eura, z čoho úroky do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti t.j. do 26.10.2015 predstavovali sumu 521,99 eura a zvyšok v sume 953,52 eura sú úroky vyčíslené za obdobie od 27.10.2015 do 15.08.2016 t.j. za obdobie po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. V tejto časti nároku súd poukazuje na súčasnú rozhodovaciu prax súdov, podľa ktorej sa po vyhlásení celého úveru za splatný, tento ďalej neúročí a teda žalobcovi po zosplatnení úveru už nepatria dojednané úroky. V tomto smere je potrebné vychádzať z charakteristiky úverového vzťahu, kedy z dôvodu uzatvorenia zmluvy o úvere u veriteľa nastáva stav absencie poskytujúcej sumy, vracanej postupne v splátkach, za čo mu prináleží zmluvne dohodnutý úrok ako cena peňazí predstavujúca odplatu za nemožnosť veriteľa počas trvania zmluvného vzťahu s istinou úveru nakladať a dosahovať zisk. Dohodnutý úrok tak predstavuje zisk (odplatu) pre veriteľa splácaný spolu so splátkami úveru v režime dojednaného záväzku. v prípade predčasného zosplatnenia úveru na základe jednostranného úkonu veriteľa, použitie ktorého je za splnenia podmienok založené výlučne na slobodnej voľbe veriteľa však dochádza k odlišnej situácii, nakoľko pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Teda zosplatnením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a možnosti produkovať zisk. Na druhej strane dlžník stráca právo mať peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom, tieto užívať a splácať v splátkach a vzniká mu povinnosť ich vrátiť v celom rozsahu veriteľovi spolu s kapitalizovaným úrokom do zosplatnenia a v prípade, že si túto svoju povinnosť nespĺní, veriteľ má možnosť zosplatnenú pohľadávku vymáhať

spolu s úrokom z omeškania ako zákonnou sankciou za nespĺnenie povinnosti. Úrok ako odplatné plnenie je preto možné spájať len so stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov, za čo možno považovať len stav do zosplatenia celého úveru, keďže zosplatením úveru dlžník stráca právo držby požičanej sumy. Je tak len na vôli veriteľa, či k využitiu inštitútu zosplatenia úveru pristúpi alebo nie. V tejto súvislosti nemožno tiež opomenúť, že zosplatenie je právnym úkonom, ktorým sa mení hlavný úverový vzťah, pričom úrokový vzťah je voči nemu vzťahom akcesorickým, ktorý zaniká spolu so zánikom hlavného záväzkového vzťahu (rozsudok KS v Nitre sp.zn. 6Co/50/2017 zo dňa 13.12.2017 ako aj rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Obo/143/1998, uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012 a ďalšie). Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že žalobcovi nie je možné priznať časť vyčíslených úrokov za úver vo výške 953,52 eura, čo predstavuje vyčíslené úroky za obdobie po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru t.j. po 26.10.2015 a z vyčíslených úrokov mu bolo možné priznať len úroky v sume 521,99 eura za obdobie do 26.10.2015. Súd preto rozhodol tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 18.915,18 eura a vo zvyšku čo do sumy 953,52 eura žalobu ako nedôvodnú zamietol, keďže žalobcovi nebolo možné priznať nárok na úroky vyčíslené po zosplatení úveru. Zároveň súd umožnil žalovanému na základe jeho žiadosti zaplatiť dlh v splátkach po 120 eur mesačne, keďže žalovaný nie je schopný zaplatiť pohľadávku v hotovosti a podľa názoru súdu lehota splatnosti pohľadávky v dôsledku povolenia týchto splátok je primeraná lehote, v ktorej mal byť medziúver dlžníkom splatený a nie vinou žalovaného došlo k tomu, že dlžník dlh riadne nesplácal a žalobca si musel pohľadávku uplatniť voči ručiteľovi.

6./ O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že náhradu trov konania pomerne rozdelil podľa úspechu strán v konaní, pričom žalobca mal úspech do výšky 95% a žalovaný do výšky 5% a teda rozdiel vo výške 90% predstavuje čistý úspech žalobcu a z toho dôvodu súd priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 90% s tým, že podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Topoľčany.

Podľa §-u 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).